

flagey

paul lewis

PIANO

Haydn/ Beethoven/ Brahms series

donderdag / jeudi

18.10.18 -20:15

ARTIST IN
RESIDENCE

Haydn / Beethoven / Brahms series

I've wanted to explore the piano sonatas of Haydn in detail for some time. It's unfortunate that his works don't get played as often as they deserve, as they contain some of the most startlingly original and irresistibly absurd piano writing in the entire repertoire. There aren't many composers whose music can raise a laugh from an audience, but Haydn certainly tops that short list. His outrageous ability to surprise, shock, and poke fun at the listener still feels remarkably fresh in an age when ever-increasing extremes have become the norm.

Brahms is a composer I've come to love more recently. Few composers manage to fuse wild passion and high drama with such supreme perfection of the craft of composition - a perfection that, for me, felt untouchable for many years. Brahms strikes me as an overwhelmingly contradictory composer whose madness has an inner logic, and in whose hands the rawest of emotion can sound simultaneously unrestrained and refined.

I realised that I couldn't resist dedicating a few years to exploring Haydn and Brahms

but felt that, in practice, the programmes would need another element to bring these two hugely contrasting composers together. That element wasn't too difficult to find. Many of the miniatures in Beethoven's three sets of Bagatelles have much in common with the quirkish humour of Haydn, while some others look forward unmistakably to the heartfelt romanticism of Brahms. The Diabelli Variations - arguably Beethoven's greatest piano work - goes even further in both directions and, in the context of this series, serves as a summing up of the whole. I can think of no piano work more wide-ranging in character than Beethoven's final major work for the instrument. It encompasses everything from the blustering to the introspective, the farcical to the deeply serious, the tender-hearted to the downright bloody-minded - and a final variation which, miraculously, manages to rise above it all while looking in all possible directions at once.

PAUL LEWIS

donderdag / jeudi

18.10.18 - 20:15

Paul Lewis, piano

ARTIST IN
RESIDENCE

PROGRAMMA / PROGRAMME

Johannes Brahms (1833-1897)

7 Fantasieën / Fantaisies, op. 116 (1892)

- I. Capriccio. Presto energico
- II. Intermezzo. Andante
- III. Capriccio. Allegro passionato
- IV. Intermezzo. Adagio
- V. Intermezzo. Andante con grazia ed intimissimo sentimento
- VI. Intermezzo. Andantino teneramente
- VII. Capriccio. Allegro agitato

Joseph Haydn (1732-1806)

Pianosonate in c / Sonate pour piano en do majeur, Hob.XVI:20, L. 33 (1771)

- I. Moderato
- II. Andante con moto
- III. Finale – Allegro

pauze / pause

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

7 Bagatellen / Bagatelles, op. 33 (1803)

- I. Andante grazioso quasi allegretto
- II. Scherzo - Allegro
- III. Allegretto
- IV. Andante
- V. Allegro ma non troppo
- VI. Allegretto quasi andante
- VII. Presto

Joseph Haydn (1732-1806)

Pianosonate in Es / Sonate pour piano en mi-bémol majeur, Hob XVI:52, L. 62 (1794)

- I. Allegro (Moderato)
- II. Adagio
- III. Finale: Presto

einde van het concert / fin du concert : +/- 22:15

Noteer alvast het vierde en laatste concert van de reeks in uw agenda!

Notez dès à présent le quatrième et dernier concert de la série dans votre agenda!

Flagey Piano Days : 09.02.19 - 18:00

alle info op / plus d'info sur www.flagey.be

TOELICHTING / COMMENTAIRE

Nog tweemaal horen we top pianist en artiest in residentie Paul Lewis aan het werk in Studio 4 dit seizoen. Opnieuw laat hij zich leiden bij zijn keuze van de muziek door de emoties die de pianowerken van Brahms, Haydn en Beethoven met elkaar delen.

De *Fantasiën*, op. 116 is een verzameling uit 1892 van drie capriccio's en vier intermezzo's. **Johannes Brahms** gebruikte zo'n veertien jaar eerder al dezelfde titels «capriccio» en «intermezzo» om de verschillende delen van eenzelfde soort verzameling aan te duiden (*Klavierstücke*, op. 76) en om het onderscheid te maken tussen de meer opgewekte delen en meer serene delen. De *Fantasiën* zijn een mooi voorbeeld van Brahms' meer serieuze en nostalgische late componerstijl, wat al opvalt in het overwicht aan de intiemere en lyrische *intermezzo's tegenover* de capriccio's.

Ludwig van Beethoven componeerde doorheen zijn hele leven korte bagatellen voor piano. Zelf noemde hij ze *Kleinigkeiten*, ('kleinigheden'). Hij bewaarde de muziek in een map in afwachting tot de uiteindelijke publicatie. De allereerste verzameling geeft hij uiteindelijk uit in 1803 als zijn *Opus 33*. Hoogstwaarschijnlijk dateren enkele van deze bagatellen van zijn tienerjaren in Bonn. Deze korte werken zijn dan ook vaak quasi improviserend en bijzonder origineel.

De *Sonate nr. 33 Hob.XVI:20* van **Joseph Haydn** uit 1771 is de eerste compositie voor piano die Haydn als "Sonate" benoemde. Ook zijn vroegere pianowerken benoemen we tegenwoordig als "Sonates", maar Haydn zelf publiceerde ze aanvankelijk onder de benaming "Divertimento's" of "Partita's". De verklaring voor deze

naamsverandering ligt waarschijnlijk in de moeilijkheidsgraad van de muziek. De Sonate wordt dan ook gezien als het hoogtepunt van de Sturm und Drang-periode van de componist, waarin spanning, vurigheid en poëzie perfect in balans met elkaar zijn. De *Sonate nr. 62 Hob.XVI:52* is op zijn beurt de allerlaatste Sonate die Joseph Haydn schreef. Het werk dateert uit 1794 en kondigt zowel qua expressie als qua vooruitstrevendheid veel van de formele vernieuwingen aan die we in de muziek van Ludwig van Beethoven en in de latere 19de eeuwse Romantische muziek zullen terugvinden. De Sonate wordt dan ook beschouwd als een van de allerbelangrijkste werken voor piano van Haydn.

FR Cette année encore nous invitons Paul Lewis au Studio 4, un pianiste exceptionnel, artiste en résidence à Flagey. Il se laissera guider à nouveau dans ses choix musicaux, par les émotions qui traversent de la même manière les œuvres pour piano de Brahms, Haydn et Beethoven.

Fantaisies, op. 116 est un recueil datant de 1892 de pièces composé de trois capriccios et quatre intermezzos. **Johannes Brahms** avait utilisé les mêmes intitulés de «capriccio» et «intermezzo» pour les numéros individuels d'un même recueil (*Klavierstücke*, op. 76) qu'il avait composé environ quatorze ans auparavant, marquant la différence entre des pièces agitées et des pièces plus sereines. Les *Fantaisies* sont de bels exemples du style plus sérieux et plus nostalgique de Brahms vers la fin de sa vie. On le remarque déjà

dans la prévalence d'*intermezzos* plus intimes et lyriques face aux *capriccios*.

Ludwig van Beethoven a composé des bagatelles pour piano, ou ce qu'il appelait des «Kleinigkeiten» («petits riens») tout au long de sa carrière. Il en conservait un recueil dans une chemise, en attendant le moment où il pourrait en préparer la publication. Le premier volume imprimé de ce genre de morceaux a été publié en 1803, sous son *Opus 33*. Il comprenait des pièces remontant à la jeunesse du compositeur à Bonn. Ces bagatelles courtes ont souvent l'air très improvisées et sont particulièrement originales.

La *Sonate pour piano n° 33 Hob.XVI:20* de **Joseph Haydn** fut composée en 1771. L'œuvre est la première composition pour piano que Haydn publie sous le titre de

sonate. Ses précédentes œuvres pianistiques, qu'on nomme aujourd'hui sonates, sont initialement parues sous les dénominations «divertimentos» ou «partitas». L'explication de ce changement s'explique probablement par le fait que le compositeur considérait la partition de cette œuvre particulièrement difficile à jouer. Elle constitue le fleuron de la période Sturm und Drang du compositeur et allie tension, féroce et poésie dans un cadre formel remarquable. La *Sonate pour piano n° 62 Hob.XVI:52* est l'ultime sonate pour pianoforte de Joseph Haydn. Composée en 1794, sa force expressive et sa progressivité annoncent tout autant les nouveautés formelles de Ludwig van Beethoven que le romantisme du XIXe siècle. La sonate est considérée comme la plus grande œuvre pour piano de Haydn.

PAUL LEWIS © JOSEP MOLINA

Paul Lewis

piano

NL Paul Lewis wordt beschouwd als één van de belangrijkste pianisten van zijn generatie. Hij werd gelauwerd met de belangrijkste prijzen door de grote cultuurinstellingen, zowel voor zijn carrière (Royal Philharmonic Society's Instrumentalist of the Year) als voor zijn opnames bij Harmonia Mundi (Diapason d'Or 2002, 25ste Premio Internazionale "Accademia Musicale Chigiana" in Siena, Preis der Deutschen Schallplattenkritik, drie Gramophone Awards). Sinds 2009 is Paul Lewis Doctor Honoris Causa van de Universiteit van Southampton. Hij is ook de allereerste pianist in de geschiedenis van de BBC Proms die er op één seizoen tijd de integrale pianoconcerten van Beethoven uitvoerde (2010). Hij wordt geregeld uitgenodigd door de meest gerenommeerde orkesten en concertorganisaties en onderhoudt een bijzondere relatie met de Wigmore Hall waar hij meer dan vijftig keer optrad. Paul Lewis bekwaamde zich als pianist bij Joan Havill aan de Guildhall School of Music in Londen en bij Alfred Brendel. Hij is mede-artistiek directeur van Midsummer Music, een jaarlijks kamermuziekfestival in Buckinghamshire en van de Leeds International Piano Competition.

FR Paul Lewis est considéré comme l'un des tout premiers pianistes de sa génération. Distingué par les prix les plus convoités des grandes institutions classiques pour sa carrière autant que pour ses enregistrements chez Harmonia Mundi (Diapason d'or de l'année 2002, 25e Premio Internazionale Accademia

Musicale Chigiana de Sienne, Preis der Deutschen Schallplattenkritik, trois Gramophone Awards), Paul Lewis est depuis 2009 Doctor Honoris Causa de l'Université de Southampton. Il est aussi le premier pianiste de l'histoire des BBC Proms à s'y être produit en une saison dans l'intégrale des concertos de Beethoven (2010). Invité par les institutions de concert et les orchestres les plus prestigieux, il entretient une relation privilégiée avec Wigmore Hall, où il s'est produit plus d'une cinquantaine de fois. Paul Lewis a étudié avec Joan Havill à la Guildhall School of Music de Londres avant de poursuivre l'enseignement privé d'Alfred Brendel. Il est co-directeur artistique de Midsummer Music, un festival annuel de musique de chambre à Buckinghamshire, et du Leeds International Piano Competition.

PAUL LEWIS © JOHAN JACOBS

friends of flagey

Fellow

Charles Adriaenssen, Diane de Spoelberch, Stephanie Donck, Maison de la Radio Flagey S.A., Michel Moortgat, Omroepgebouw Flagey N.V.

Great Friend

Danielle Aubray-Llewellyn, Stephen Clark, Marguerite de Longeville, Claude de Selliers, Christiaan Delporte, Charlotte Hanssens, Ida Jacobs, Patrick Jacobs, Clive Llewellyn, Manfred Loeb, Martine Renwart, Maria Grazia Tanese, Pascale Tytgat Tytgat, Piet van Waeyenberge, Christophe Vandoorne.

Friend

Pierre Arnould, Alexandra Barentz, Eric Bauchau, André Beernaerts, Mireille Beernaerts, Gaelle Bellec, Véronique Bizet, Anne Boddaert, Patricia Bogerd, Danielle Borremans, Jean Marie Bosmans, Veronique Bosmans, Patrice Bourg, Chantal Butaye, Servaas Carbonez, Catherine Chatin, Robert Chatin, Jacques Chevalier, Marianne Chevalier, Colette Contempre, Chris Coppije, Philippe Craninx, Jean-Claude Daoust, Joakim Darras, Cedric de Biolley, François de Borchgrave, Olivier de Clippele, Sabine de Clippele, Marleen De Geest, Alison de Maret, Pierre de Maret, Chantal de Spot, Jean de Spot, Sabine de Ville de Goyet, Sebastiaan de Vries, Agnès de Wouters, Philippe de Wouters, Didier Debroux, David D'Hooghe, Frederika D'Hoore, Anne-Marie Dillens, Stanislas d'Otreppe de Bouvette, Amélie d'Oultremont, Patrice d'Oultremont, Patricia Emsens, Danièle Espinasse, Jacques Espinasse, Catherine Ferrant, Isabelle Ferrant, Alberto Garcia-Moreno, Nathalie Garcia-Moreno, Anne Marie Ghys, André Ghys, Hélène Godeaux, Pierre Goldschmidt, Sylvia Goldschmidt, Philippe Goyens, Arnaud Grémont, Fiona Groetaers, Roger Heijens, Eric Hemeleers, Axelle Heuvelmans, Francois Hinfray, Ulrike Hinfray, Margarete Hofmann, Veerle Huylebroek, Ann Iserbyt, Kathleen Iweins, Guy Jansen, Yvan Jansen, Jeff Kowatch, Christine le Maire, Hélène Lempereur, Luc Meeùs, Marie-Christine Meeùs, Jan Nellens, Elisabeth Parot, Martine Payfa, Agnes Peeters, Michel Penneman, Marie-Jo Perrier Post, Agnes Rammant, Jean-Pierre Rammant, Daniel Rata, Ruxandra Rata, André Rezsöhazy, Bénédicte Ries, Olivier Ries, Isabelle Schaffers, Désirée Schroeders, Hans Schwab, My-Van Schwab, Giuseppe Scognamiglio, Myriam Sepulchre, Sarah Sheil, Amélie Slegers, Pierre Slegers, Edouard Soubry, Anne-Véronique Stainier, Irene Steels-Wilsing, Frank Sweerts, Dominique Tchou, Marie-François Thoua, Béatrix Thysbaert, Olivier Thysbaert, Béatrice Trouveroy, Yves Trouveroy Trouveroy, Maarten van Daalen, Els van de Perre, Radboud van den Akker, Paul Van Dievoet, Henriëtte van Eijl, Frédéric van Marcke, Stephanie van Rossum, Wini Van Woertghem, Pascale Van Zuylen, Koen Vanhaerents, Olivier Vérola, Armelle Vérola, Nadine Vilde, Michel Wajs, Ann Wallays, Sabine Wavrel, Nathalie Zalcman

flagey

14.11.18

ARTIST IN
RESIDENCE

jerusalem
quartet &
matan porat
piano